

Obsah

1. Nervové řízení motoriky	6
1.1 Pyramidová a extrapyramidová dráha	6
1.2 Míšní reflexy	7
1.3 Reflexní motorika	7
1.4 Úmyslné pohyby	8
1.5 Autonomní (vegetativní) nervový systém	8
1.6 Držení těla	9
2. Energetika	10
2.1 Chemická přeměna a uvolňování energie	10
2.2 Metabolismus sacharidů	11
2.3 Metabolismus tuků	14
2.4 Metabolismus bílkovin	14
3. Výživa	16
3.1 Výživa zdravých osob a výživa při vyšší pohybové aktivitě	16
3.2 Výživa sportovců	19
3.2.1 Jak jíst před výkonem	20
3.2.2 Náhrada tekutin při déletrvajících výkonech	20
3.3 Poruchy výživy	21
3.3.1 Obezita	21
3.3.2 Mentální anorexie a bulimie	23
4. Kalorimetrie	24
4.1 Respirační kvocient	24
5. Odpověď organismu na různé druhy tělesné zátěže	26
5.1 Iničiální fáze	26
5.1.1 Energetika	26
5.1.2 Transportní systém	28
5.2 Rovnovážný stav	30
5.2.1 Energetika	30
5.2.2 Mechanická pracovní účinnost	31
5.2.3 Transportní systém	33
5.3 Intermitentní zátěž (intervalová zátěž)	35
5.4 Maximální dynamická zátěž	36
5.4.1 Energetika	36
5.4.2 Transportní systém	39
5.5 Vyrvalostní zátěž	39
5.5.1 Energetika	39
5.5.2 Transportní systém	41

6.	<i>Statická zátěž</i>	43
6.1	Energetika	44
6.2	Reakce oběhového systému na statickou zátěž	44
6.2.1	Kombinace statické a dynamické práce	45
6.3	Druhy svalové síly	45
7.	<i>Dýchání při tělesné zátěži</i>	47
7.1	Prohloubené dýchání, dýchací svaly	47
7.2	Dechová vlna	48
7.3	Dechová práce	48
7.4	Energetika dýchání	49
8.	<i>Tělesná zdatnost a její význam</i>	51
8.1	Pohybová aktivita a inaktivita a jejich význam pro zdraví	51
8.2	Vliv inaktivity	52
8.3	Měření a posuzování tělesné zdatnosti	53
9.	<i>Reakce a adaptace na tělesnou zátěž</i>	57
9.1	Stručný přehled projevů adaptace	58
9.2	Některé problémy adaptace	61
9.3	Mechanismy adaptace	61
10.	<i>Adaptace na tělesnou zátěž v průběhu růstu</i>	64
10.1	Vývoj trénovanosti u dětí	64
10.2	Silová a odporová cvičení u dětí	65
10.3	Vývoj $\dot{V}O_2\text{max}$ v období růstu	66
10.4	Trénink vytrvalosti v období růstu	67
10.5	Vývoj pohybových schopností	68
11.	<i>Zásady pro trénink a závodní mládeže</i>	69
12.	<i>Žena a sport</i>	71
12.1	Reakce a adaptace ženy na tělesnou zátěž	71
12.2	Vliv menstruačního cyklu na výkonnost	72
12.3	Těhotenství a sport	73
13.	<i>Pohybová aktivita jako prevence některých onemocnění</i>	74
13.1	Ischemická choroba srdeční (ICHS)	74
13.2	Hypertenze (vysoký krevní tlak)	74
13.3	Astma	75
13.4	Diabetes mellitus (cukrovka)	75
14.	<i>Některé poruchy vznikající při sportovním tréninku</i>	77
14.1	Přepětí	77
14.2	Přetrénování	77
14.3	Abstinenční příznaky	77
15.	<i>Vliv prostředí na výkonnost</i>	78
15.1	Termoregulace a teplotní stres	78
15.1.1	Vliv tepla	80
15.1.2	Vliv chladu	84
15.2	Vliv nadmořské výšky	87
15.3	Sportovní potápění	89
15.4	Vliv denaturovaného zevního prostředí	91

16. Základy fyziologie tréninku	93
16.1 Typy tréninku	93
16.1.1 Anaerobní trénink	93
16.1.2 Aerobní a vytrvalostní trénink	93
16.1.3 Silový trénink	95
17. Aplikovaná fyziologie některých sportovních a pohybových aktivit	97
17.1 Chůze	98
17.2 Běh	99
17.3 Lyžování	100
17.4 Plavání	101
17.5 Základní gymnastika	102
17.6 Sportovní hry	103
17.7 Turistika a táboření	104
18. Únava a výkonnost	105
18.1 Mechanismus vzniku únavy	105
18.2 Únava při dynamické práci	106
18.3 Únava při maximálním výkonu	106
18.4 Únava při submaximální práci	106
18.5 Únava při statické práci	108
18.6 Vznik únavy při běhu	108
18.7 Únava při činnostech krátkého trvání	108
Seznam použitých zkratk	110
Doporučená literatura	112